

RAN-8003

S.Y.B.A. (Sem. III) Examination

November - 2023

Economics : Paper - VI (Subsidiary)

Indian Economy (ભારતીય અર્થતંત્ર)

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

S.Y.B.A. (Sem. III)

Name of the Subject :

Economics : Paper - VI (Subsidiary)
Indian Economy (ભારતીય અર્થતંત્ર)

Subject Code No.: 8 0 0 3

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

- (1) પ્રશ્ન-1 ફરજિયાત છે.
- (2) જમણી બાજુ દર્શાવેલા અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

પ્ર. 1 નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો.

(10)

- (1) માનવ મૂડીરોકાણ એટલે શું?
- (2) ભારતમાં નીચા માનવ વિકાસ આંક માટેના કારણો જણાવો.
- (3) રાષ્ટ્રીય વનનીતિ-1952 અનુસાર કુલ ભૌગોલિક વિસ્તારનો કેટલો ભાગ વન વિસ્તાર હેઠળ હોવો જોઈએ?
- (4) નાણાંનો પુરવઠો એટલે શું?
- (5) સમવાય નાણાં તંત્રનો અર્થ જણાવો.

- પ્ર. 2 (અ) આર્થિક વિકાસમાં શિક્ષણનો ફાળો. (07)
(બ) માનવ વિકાસના ઘટકો. (06)

અથવા

- પ્ર. 2 વનીકરણના પ્રત્યક્ષ અને પરોક્ષ લાભો સમજાવી, ભારતમાં સામાજિક વનીકરણ માટે લેવામાં આવેલા પગલાંઓની ચર્ચા કરો. (13)

- પ્ર. 3 નાણાંબજારનો અર્થ અને મહત્વ સમજાવી, નાણાંબજારના મુખ્ય ઘટકો વિગતવાર સમજાવો. (13)

અથવા

- પ્ર. 3 સબસીડી એટલે શું? ભારતમાં સરકાર દ્વારા આપવામાં આવતી સબસીડીનું વર્ગીકરણ વિગતવાર સમજાવો. (13)

- પ્ર. 4 ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈ પણ બે) (14)

- (1) માનવ વિકાસ આંકના ખ્યાલનું મહત્વ
- (2) ભારતમાં મત્સ્ય સંસાધન
- (3) નાણાં પુરવઠાના માપ
- (4) ભારતમાં સમવાય નાણાંતંત્રનો વિકાસ

ENGLISH VERSION

Instructions:

- (1) As per the instruction no.1 of page no.1.
- (2) Question 1 is compulsory.
- (3) Figure of the right indicate full marks of the questions.

- Q. 1 Answer the following questions briefly:** (10)

- (1) What is human capital investment?
- (2) State the reasons for low Human Development Index in India.
- (3) How much of the total geographical area should be under forest area as per National Forest Policy-1952?
- (4) What is money supply?
- (5) State the meaning of Federal Finance.

- Q. 2 (A)** Contribution of education to economic development. **(07)**
(B) Elements of Human Development. **(06)**

OR

- Q. 2** Explain the direct and indirect benefits of forestry, discuss the steps taken for social forestry in India. **(13)**

- Q. 3** Explain the meaning and importance of money market. Explain the main components of money market in detail. **(13)**

OR

- Q. 3** What is subsidy? Explain in detail the classification of subsidies given by the government in India. **(13)**

- Q. 4 Write short notes: (Any two)** **(14)**

- (1) Significance of the concept of Human Development Index
- (2) Fisheries Resources in India
- (3) Measures of money supply
- (4) Development of federal financial system in India
